

Verzekering tegen waterschade blijft problematisch

— Jan van den Berg

De regering wil bouwen in uiterwaarden weer toestaan. Voorlopig blijft het bij gebouwen die kunnen drijven. Anders zijn ze niet te verzekeren. Zou dit anders kunnen? Staatssecretaris Schultz van Haegen hoopt van wel. De verzekeraars blijven echter huiverig.

—Nederlanders willen graag iedere vierkante meter benutten, ook als die bedreigd kan worden door stijgend water. Dit geldt te meer nu er meer ruimte nodig is voor zowel woningen en bedrijven als voor het water. Dat rivieren meer ruimte moeten krijgen, is een belangrijk onderdeel van ons waterbeleid geworden. En dus wil minister Dekker van VROM het bouwen in het winterbed van de grote rivieren weer toestaan. Dat wil zeggen: Er mogen bij wijze van experiment gebouwen worden neergezet die niet door het wassende water kunnen worden bedreigd. Ze moeten hoog genoeg staan op palen of ze moeten kunnen drijven. Een goede reden voor deze restricties is dat verzekeraars anders geen waterschade willen vergoeden.

—Staatssecretaris Schultz van Haegen van Verkeer en Waterstaat heeft zich openlijk afgevraagd of hierin geen verandering moet komen. Dat zou in principe een goede zaak zijn. Bouwen op palen en de constructie van drijvende gebouwen zijn duurder dan traditioneel bouwen. Mochten verzekeraars waterschade willen vergoeden, dan opent dit de weg voor traditionele bouw in bijvoorbeeld uiterwaarden en op bepaalde plaatsen langs de kust. Nu is het vaak moeilijk om een pand te verzekeren dat aan de kust ligt. Verzekeraars houden zich aan de norm dat er eens in de tienduizend jaar een doorbraak van duinen of zeedijken mag plaatsvinden. Is het risico op een bepaalde plaats iets hoger, dan willen ze waterschade

vaak niet dekken. Dit is vreemd voor wie bedenkt dat verzekeraars ook de overheidsnorm voor overstromingen langs rivieren hanteren. Deze ligt op eens in de 1.250 jaar. Staat een pand ergens waar het risico deze waarde of minder heeft, dan kan het verzekerd worden. Dit ondanks het feit dat het risico langs de kust veel kritischer wordt bekeken.

—Een uitvloeisel van dit gegeven is dat gemeentes niet geneigd zijn om de bouw van woningen en bedrijfspanden toe te staan langs de rivieren. Ze zijn bang dat ze bij het niet uitkeren door verzekeraars zelf aansprakelijk worden gesteld voor de schade. Schultz van Haegen meent dat hier een taak ligt voor verzekeraars. Deze zijn echter weinig enthousiast. Het Verbond van Verzekeraars wijst er op dat het beschermen tegen overstromingen een overheidstaak is. Daarbij weet het verbond zich gesteund door een uitspraak van de Raad van State van deze strekking. Bovendien achten de verzekeraars een dergelijke verzekering commercieel niet interessant. Bij een overstroming is de schade enorm. Hetzelfde zou dus gelden voor de premies. Het verbond verwacht daarom dat er voor een waterschade-verzekering geen markt zal zijn. Toch ziet een enkeling in de verzekeringswereld wel mogelijkheden voor bijvoorbeeld onderlinge verzekeringen tegen wateroverlast voor agrariërs. Dit is althans de strekking van een reactie van Marcel van Asseldonk op de suggestie van land- en tuinbouworganisatie LTO voor een dergelijke verzekering. Van Asseldonk is werkzaam bij het Institute for Risk Management in Agriculture en is adviseur van Interpolis.

—Wat voor alternatieven zijn er voor verzekeringen? De overheid is niet snel geneigd om de schade ten gevolge van over-

stromingen te vergoeden. Bovendien wordt dan zelden de gehele schade vergoed. Een mogelijkheid is om een ruimere regeling te maken die wel alle schade ten gevolge van wateroverlast of overstromingen vergoedt. De staat zou in dit geval de rol van verzekeraar op zich nemen. De 'premie' zou in dit geval kunnen bestaan uit hogere belastingen. Daarbij is de vraag of deze extra belasting in het hele land zou moeten worden geheven of alleen in gebieden waar een grote kans op overstroming bestaat. In het laatste geval zal de 'premie' uiteraard aanzienlijk hoger zijn. Overigens bestaan er in het geheel geen gedachten in politiek en ambtelijk Den Haag om een dergelijke regeling op te stellen.

—Vooralsnog denken overheid en ambtenarij in termen van betere bescherming in de vorm van compartimentering van polders, terpen en andere manieren om het maaiveld van bouwland te verhogen. Wie denkt in termen van 'voorkomen is beter dan genezen', zal dit waarschijnlijk de voorkeur geven boven het verzekeren van riskante bouwlocaties.

—Tot slot nog een opmerking over de mogelijkheden om gebouwen te verzekeren in gebieden waar redelijkerwijs wateroverlast en overstromingen verwacht kunnen worden. Gebouwen op palen of drijvende gebouwen zijn duurder dan traditionele vormen van bouwen. De hogere prijs van het gebouw vindt de eigenaar terug in een hogere verzekeringspremie. In die zin is deze eigenaar dus sowieso duurder uit dan die van een traditioneel gebouwd pand.